

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۵ شنبه ۲۹ اسفندماه ۱۳۴۲

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس .
 - ۲- بیانات قبل از دستور- آقایان : مبارکی- کمالوند- بدر صالحیان- سعید وزیری .
 - ۳- شور اول گزارش کمیسیون بودجه راجع باصلاح میاده ۶۶ قانون استخدام نیروهای مسلح
 - شاهنشاهی .
 - ۴- شور اول گزارش کمیسیون نظام راجع با اجرای روش جدید سر بازگیری .
 - ۵- اخذ رای نهائی و تصویب بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور .
 - ۶- تعیین دستور و موقع جلسه بعد- ختم جلسه
- مجلس ساعت نه و پنج دقیقه صبح ریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید .

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
۲- بیانات قبل از دستور- آقایان : مبارکی- کمالوند- بدر صالحیان - سعید وزیری

(شرح زیر قرائت شد)

رئیس - نطقهای قبل از دستور را شروع میکنم آقای مبارکی بفرمائید .

غائبین با اجازه- آقایان : روحانی- محسنی- مهندس انصاری - دکتر موثقی - نصیری - مهندس اسدی سمیع - آموزگار - پرویزی - بختیار بختیارها - سیفی - مهندس جلالی نوری - رجائی - صفی پور - دکتر مصباح زاده : غائب بی اجازه : آقای مهرزاد .

مبارکی - بنده چندی قبل از پشت این تریبون نیازمندبهای برادران عزیزم را بعرض رسانیدم ولی مثل اینکه اول میکروفون یکی بود و بلوچستان هم دوراست و جز ف مابجائی نرسید و حالا ذواتست امیدوارم صدای ما برسد ریاست معظم و نمایندگان محترم مجلس بنده با کسب اجازه از مقام ریاست چندی پیش برای سرکشی حوزه انتخابیه خود به بلوچستان رفتم .

غائبین مریض - آقایان : دکتر سام - سر لشکر همایونی .
رئیس - نسبت بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود . آقای دوستا .

این مسافرت و مشاهده نزدیک اوضاع موجب تأسف شدید من شد و نمیخواستم با تشریح آن خاطر نمایندگان

روستا - یک شکایتی است راجع بمالک و مستاجر که از مستاجر مسافر خانه شاه بستند که از دست مالکش ستوه آمده

این مذاکرات مشروح پنجاه و ششمین جلسه از دوره بیست و یکم قانونگذاری - اداره تند نویسی و تخریر صورت مجلس

محترم ملت را نیز متأثر سازم ولی خواهران و برادران بلوچ را بدجقه علیحضرت همایون شاهنشاهی قسم داده اند که در مرکز شرح بیچارگی آنها را بشرف عرض بدر تاجدار رسانیده و از پشت تریبون مجلس آن اوضاع ناگوار را باستحضار نمایندگان محترم ملت و هیئت محترم دولت برسانم. نماینده گان محترم و هیئت محترم دولت قطعاً استحضار دارند که چندی است در اثر نیامدن باران مردم بلوچستان هستی خود را از دست داده و در تنهایی بتعسرت ادامه زندگیشان داده اند.

امسال که بحمدالله بارندگی شده بدبختانه سیل های شدید مناطق گرمسیری خرابیهائی ببار آورده که مرمت آنها بستگی به مخارجی دارد که متأسفانه مایه آنرا فقط سالی از دست مردم رزیده است.

بهر حال صرف نظر از ترمیم خرابیها و بهبود اوضاع و رفع نیازمندیها از قبیل ایجاد راه و وسایل ارتباطات، توسعه فرهنگ، بهداشت و امور کشاورزی و غیره که فعلاً مجال شرح حال آن نیست و تقاضای انجام آنرا در جلسات بعدی از دولت خواهم نمود.

مقدمتاً تا بدست آمدن محصول که شاید چهار ماه دیگر وقت لازم دارد بایستد مردم را از شر گرسنگی نجات داد.

خانمها و آقایان محترم

مردم شاهدوست و میهن پرست استان بلوچستان و سیستان نه تنها با انواع مصیبتها روبرو و از ابتدائی ترین وسایل محروم اند بانهایت تأسف باید عرض برسانم که در حال حاضر اهالی ایرانشهر و جاه بهار قسمت عمده ارتزاق خود را بوسیله غلغ بیابان تأمین میکنند.

بنده نمیخواستم این حقیقت شرم آور را از پشت تریبون مجلس نقل کنم ولی چکنم که موکلین مرا بدجقه شاهنشاه قسم داده اند.

مردم میگویند اینهمه از آردیو میشنویم که به بلوچستان و بلوچستانی توجه و کمک شده است ما که چیزی ندیده ایم این کمک ها چه بوده، بوسیله چه مقامی و بجه کسی داده شده است؟

خانمها و آقایان محترم

شاهنشاه ملاحظه ای از فکر مردم غافل نیستند و

همواره هم خود را صرف آسایش ملت خود میفرمایند. (صحیح است)

بیش از این وقت مجلس را نمیگیریم فقط در حضور نمایندگان محترم از دولت تقاضا دارم که کمک نقدی و جنسی فوری به مردم گرسنه و محطلی زده بفرستند و تارسیدن محصول آنها را از چنگال گرسنگی رها سازند.

چنانکه در سرمایه زمستان در نقاط مختلف برای نجات دامها با هواپیما غولفه میرسانند لاف نظیر همین توجه را برای دوست هزار نفر بلوچ مرزنشین و مردمی که دلشان آکنده از شاهدوستی و میهن پرستی است بنمایند. بقیه وقت را میدمم با آقای سعید وزیر بی بیش از این عرضی ندارم. (احسنت)

رئیس - آقای کمالوند

کمالوند - نمایندگان محترم استحضار دارند هفته گذشته از طرف ذات قرین الشرف همایونی دودستخط مبارک و مهم شرف صدور یافت یکی فرمان انتصاب رئیس دولت جدید بود و دیگری فرمانی که رئیس دولت قبل را مورد عنایات خاصه قرار داده بود (صحیح است). فرمان نخست وزیر جناب آقای منصور روی حسن لیاقت و کفایت و اعتمادی که لازمه تصدی مقام عالی نخست وزیر می باشد شرف صدور یافت و مجلس شورای ملی هم با رأی اعتمادی که با اتفاق آراء به برنامه دولت ایشان داد کفایت و درایت ایشان را تأیید و تصدیق نمود. آرزوی همه ما این است که دولت جوان جناب آقای منصور در اجرای برنامه های جامعی که ارائه داشته اند توفیق حاصل کنند. (انشاءالله) و اما دستخط مبارک شاهانه که نخست وزیر سابق و همکاران ایشان را مورد تفقد و عنایات خاصه قرار داده بود در تاریخ سلطنت شهریار بزرگ ما بی سابقه بود (صحیح است) تا کنون هیچ نخست وزیر بعد از آنکه از مقام خود کناره رفته است بچنین افتخار بزرگی که جناب آقای علم رسیدند نائل نیامده است (صحیح است) نمایندگان محترم متن فرمان مبارک شاهانه را که در جرائد درج شده بود ملاحظه فرموده اند بنده از نظر اهمیت تاریخی که این فرمان مبارک دارد و برای ضبط در صورت جلسه مجلس شورای ملی و همچنین ضبط در تاریخ انقلاب ایران متن آنرا در اینجا قرائت میکنم.

جناب استاد علم - استغفای شما از سمت نخست وزیر ملاحظه و پذیرفته شد، خدمات پر ارزشی که در دوره نخست وزیر انجام داده اید بزرگترین افتخار شما خواهد بود، زیرا مصادف بوده است با انقلاب بزرگ ششم بهمن ماه ۱۳۴۱ و تمام اقدامات دیگری که در تکمیل انقلاب در سال ۱۳۴۲ انجام گرفت. عواطف مخصوص خود مانرا بشما و همکاران شما ابلاغ مینمائیم خدمتگزاری و صمیمیت و فداکاری شما را هرگز فراموش نخواهم کرد - ۱۷ اسفند ماه ۱۳۴۲ شاه

یزهی افتخار و شرف و زهی سربلندی و سرافرازی، افتخار بر جناب آقای علم و افتخار بر دولت خدمتگزار ایشان که توانستند توفیق خدمت یابند و نیات مقدس شاهنشاه بزرگ ترفیخواه ما را در مرحله ای که بعهد گرفته بودند بنحو احسن انجام دهند و اینچنین بطور بی سابقه ای مورد تفقد و عنایت خاصه شاهنشاه قرار گیرند. فرمان مبارک شاهانه علاوه بر افتخاری که بجناب آقای علم و دولت ایشان عطا فرموده است، درس آموزنده و حکیمانه است برای ملت ایران (صحیح است) درسی است برای کسانی که منعم عهده دار مسئولیت دولتها میشوند که بدانند نظیر تیزبین رهبر بزرگ ما در همه امور و در همه موارد ناظر بر اعمال و کردار آنها میباشد (صحیح است) درسی است برای فرد فرد مردم این مملکت که به تبعیت از زعیم عالیقدر خود از دولتهای خدمتگزار قدردانی نمایند و شایسته امت به پیروی از اقدام شاهانه در مجلس شورای ملی هم از دولتی که رفته است و خدمات بسیار گرانبهائی که انجام داده است تجلیل و تقدیر بعمل آید و کارهای درخشان و نمایانی که در زمان آن دولت انجام شده است در ساحت مقدس مجلس شورای ملی بازگو شود. (صحیح است)

و امیدوارم از این بیعد این کار سنتی بشود که بلافاصله بعد از رفتن هر دولتی در مجلس شورای ملی بیان کارهای آن دولت گفته شود تا اگر آن دولت، دولت خدمتگزاری بوده است از خدمات آن تجلیل بشود و اگر دولت مسامحه کاری بوده و وقت مملکت را بحرف و مصاحبه و نطق و خطابه گذرانده است مورد ملامت قرار گیرد و اگر هم دولتی بوده که بعهد و یا بسپو خیانتی مردم

و مملکت نموده است مورد مجازات قرار گیرد و بجامعه کاملاً معرفی بشود، تا این امکان باقی نماند که این نوع دولتها از سکوت مجلس شورای ملی و از گذشت ملت ایران سوء استفاده نموده در گوشه ای بانتظار فرصت های تازه ای بنشینند تا شاید روزی برسد که بازم مصدر زمانمداری امور مملکت بشوند و بازم وقت مملکت را ببطالت و سهل انگاری تلف کنند.

روزیکه جناب آقای علم مأمور تشکیل کابینه شدند اعلام داشتند که دولت ایشان اجراء کننده مشیونات ترفیخواهانه شاهنشاه خواهد بود و میبینیم که امروز پس از ۱۹ ماه و ۱۷ روز زمانمداری در بیان این گفته خود تا چه اندازه صادق بودند و چگونه نیات مقدس شهریار ما را بخوبی درک کردند و باگاردانی و شایستگی تمام ما را بمرحله اجراء آورده اند. (احسنت)

انقلاب بزرگ ششم بهمن ۱۳۴۱ در اثر نبوغ خلافت رهبر خردمند ملت ایران و در زمان حکومت جناب آقای علم بوجود آمد اجراء برنامه اصلاحات ارضی، سهم کردن کارگران در سود کارخانجات، ملی شدن جنگلها، ایجاد سپاه دانش، ایجاد سپاه بهداشت، اعطاء حقوق سیاسی به بانوان، انتخابات سالمی که ملت ایران توانست شما نمایندگان محترم را که نماینده حقیقی اکثریت مردم هستید بمجلس شورای ملی بفرستد همه و همه در دولت جناب آقای علم انجام پذیرفت. (صحیح است)

نا گفته نماند که این موفقیت های بزرگ بدون اشکال و بدون زحمت بدست نیامد، از همان قدم اول کلیه عناصر ضد انقلاب اعم از مالکین بزرگ، فئودالها، مرتجعین و کهنه پرستان، دستجات سیاسی مطرود جامعه یکجا علیه دولت و بر ضد انقلاب همدستان شدند. تحریکات و توطئه ها و کارشکنی ها شروع شد. حوادث تلخ و ناگوار نظیر قتل مرحوم مهندس ملک عابدی، غائله فارس، واقعه پانزدهم خرداد و بسیاری توطئه های خائنانه دیگر که در نطفه خفه شد و علتی نگردید بوجود آمدولی دولت با بردباری و صبوری بینظیری در برابر همه مشکلات با برمدی کرد و موفق شد که انقلاب را از دستبرد این حوادث شوم مصون بدارد و منشور مقدس انقلاب را بمرحله اجرا در آورد. در آینده در صفحات تاریخی که ماجرای انقلاب

مقدس شاه و ملت را ضبط خواهد کرد چه روزان و تابناک رهبر بزرگ انقلاب پشهر یار تاجدار ماباد درخشندگی خیره کننده‌ای ترسیم خواهد شد و همه جا در پشت سر این مردم چهره تابناک قیافه نجیب و دوست داشتنی علم بتموان سرباز جانباز شاه قرار خواهد داشت. علم در خدمت بمملکت صادق بود نسبت ب مردم صداقت داشت. باصول انقلاب مؤمن و مهمتر از همه نسبت برهبر بزرگ انقلاب از دل و جان وفادار و خندقی بود و هست و خواهد بود (احسنت).

دولت جناب آقای علم بسا قصد خدمت به شاه و مملکت آمد و با انجام خدمات درخشانی رفت باحسن نیت تمام آمد و باحسن عمل کامل رفت، بانیک نفسی آمد و بانیک نامی رفت. امیدواریم دولت جناب آقای منصور هم که با قصد خدمت و حسن نیت تمام آمده اند توفیق خدمت حاصل نمایند و بعد از زمان بسیار درازی که دولت ایشان رفت بکنفر مثل بنده بیاید پشت تریبون مجلس شورای ملی از خدمات گرانمایه ایشان تجلیل کند (انشاءالله - احسنت)

رئیس - آقای مهندس بدر صالحیان

مهندس بدر صالحیان - آخرین ساعات سال ۱۳۴۲ در شرف پایان است و نوروز باستانی که باد کار جاویدان نیکان با افتخار ملامی باشد فرامیرسد. من با اغتمام فرصت از جانب صدها هزار نفر مردم شاهدوست و میهن پرست کردستان فرارسیدن سال نورا بحضور شاهنشاه مفتح و نمایندگان ملت و اعضاء دولت صادقانه و صمیمانه تبریک عرض میکنم و از درگاه قادر مطلق مسئلت دارم سال نو تحت رهبری خردمندانه ذات اقدس شهر یاری سال سعادت و رفاه و مسائل موفقیت و کامیابی برای ملت نجیب و شرافتمند ایران باشد. نمیدانم تاجچه اندازه نمایندگان محترم مستحضر میشوند که یکی دو ماه قبل دولت وقت به پیروی از نیات عالی و راهنمائیهای خردمندانه شاهنشاه برای عمران و آبادی کامل مناطق غرب کشور بخصوص استانهای کردستان و کرمانشاه و آذربایجان غربی انجام پروژه عمرانی نوار مرزی را مورد بررسی و مطالعه قرار دادولی کوبا بحرفان اقدام نسبت به انجام این پروژه مهم متأسفانه از مرحله احضار استانداران سه گانه بمرکز و تشکیل جلسات و کمیسیونها و مذاکرات معمولی و دیدن سد در واحیاناً نقاط مشابه تجاوز نکرد.

چون اصولاً بعقیده اینجناب اساس مطلب و انجام پروژه مورد بحث محققاً در بهبود کامل وضع عمومی ساکنان نوار مرزی غرب مملکت تأثیر قاطعی خواهد داشت علیهذا از جناب آقای نخست وزیر خواهش مینمایم به دستگاههای مسؤل توصیه و تأکید فرمایند تا تأمین اعتبارات کافی در سال ۴۳ و حتی چند سال آینده انجام این پروژه کاملاً حیاتی مفید و بموقع را بمرحله عمل در آورند.

ناگفته نباید گذاشت که ظرف چند سال اخیر اقدامات مفید و بجائی کمابیش از طرف دولت های وقت در اجرای اوامر شاهنشاه و در زمینه آبادانی و تأمین رفاه مردم استان کردستان بعمل آمده است ولی این اقدامات با توجه بوسعت منطقه و عقب افتادگی های قبلی آن کافی نبود. که مطمئناً انجام پروژه عمرانی نوار مرزی از طریق صحیح آن اقدامات غیر کافی را تکمیل خواهد نمود مشروط بر آنکه مسؤلان امر غیر از ورزیدگی و وارد بودن با مور عمرانی و آبادانی در کار مدیریت هم استقلال داشته باشند. بتجربه ثابت شده است که اینگونه پروژه های عمرانی ولو کوچک هم باشد مانند کارهای دفاتر فنی در استانها چنانچه

تحت نظر استانداران اداره شود با اشکالات و نظرات ضد و نقیض و اختلاف سلیقه های شخصی و عوامل دیگر باشکست روبرو خواهد بود که نتیجه هم مردم برابر اختلاف بین دستگاههای مسؤل و عدم اجرای برنامه ها بدین خواهند شد و هم نیت اصلی قانونگذار که کومک بیلا رفتن سطح زندگی مردم و تولید عمرانی بوده است بمرحله عمل در نخواهد آمد. اصولاً بعضی از مسؤلان امور فکر میکنند در انجام مسؤلیتهای خطیر مملکتی و در اداره کردن دستگاههای اجرائی فقط صداقت و صحت عمل به تنهایی وافی بمقصود میباشد و حال آنکه علی رغم اینگونه افکار باید متذکر شد صداقت و صحت عمل وقتی مقبول و مؤثر و ضامن اجرای برنامه های مملکتی خواهد بود که توأم با حسن نیت، حفظ احترام افراد اجتماع، مردم داری واقعی، ایجاد روح خوش بینی و صمیمیت، بوجود آوردن محیط اعتماد و اطمینان در دستگاههای اداری، ابتکار و راهنمائی در انجام امور عمرانی و عام المنفعه چه در روستاها و چه در شهرستانها و امثالهم باشد اینک برای رفاه کامل ساکنان نوار مرزی غرب بخصوص اگر ارباب شرف و شاهدوست که در راه حفظ تاج و تخت مملکت مانند سایر هموطنان همیشه چون سربازان

صف اول جبهه بیدریغ حاضر به تشار جان و مال خود بوده و هستند و جز پرستش شاه و وطن فکر و زکری ندارند باز هم از دولت میخواهم در زمینه انجام این برنامه عمرانی و مفید هر چه زودتر اقدام لازم معمول فرموده و مسؤل انجام کار آن چنان شخصی باشد که بتوان صفات و محسنات فوق الذکر را در وجود او در خلال انجام مسؤلیتش درک نمود. موضوع دیگری که مورد توجه اینجناب قرار گرفته است فرمایشات و تذکراتی است که چند نفر از همکاران محترم هنگام طرح برنامه دولت و همچنین طرح لایحه بودجه در اطراف دستگاه بانک کشاورزی و شرکت های تعاونی بیان فرموده اند. من چون سالهای متعددی با اتفاق دوستان عزیز دیگر عمر و جوانی خود را در راه بهبود و پیشرفت امور این دستگاه مفید و مؤثر مملکت صرف نموده ام با اجازه نمایندگان محترم بخود حق میدهم در اطراف وظایف و عملیاتی که این دستگاه در راه ازدیاد سطح تولید کشاورزی مملکت و عمران روستاها انجام داده است شمدهای من باب روشن شدن موضوع نه دفاع از دستگاه مزبور بمر من برسانم. آنچه در خود توجه است حسن اداره امور این بانک و نحوه کومکهای مفید و بموقع آن بخصوص در سالهای اخیر هنگام اجرای برنامه اصلاحات ارضی میباشد زیرا عملاً فعالیت بانک در حال حاضر مستقیماً توجه سطح دهات و روستاها شده است تا کشاورزان مجبور به آمدن بشهرها و تلف شدن وقت و سرگردانی و غیره نباشند البته این رویه درست بر خلاف عملیات گذشته میباشد که قسمت اعظم اعتبارات بانک در قالب وامهای بزرگ بمالکین عمده و متنفذین پرداخت میشده است که نوجوه بجای عمران و آبادی غالباً صرف معاملات تجاری و احیاناً سفته بازی با بهره های سنگین و این گونه عملیات میگردد در این گونه موارد راقم و اعداد بهترین گواه گویا بر عملیات انجام شده میباشد که باید گفت ظرف سال ۴۲ بانک کشاورزی مبلغی در حدود ۳۴۰۰ میلیون ریال به قریب ۲۶۰ هزار نفر متقاضی اعم از کشاورز و خرده مالک وام پرداخت نموده است که در تاریخ موجودیت بانک چنین ارقامی اصولاً منعکس نیست همچنین برای حفر بیش از یک هزار حلقه چاه عمیق و غیر عمیق که نمره آن بدست آمدن حداقل پنج هزار سنگ

دیوانی آب برای امور کشاورزی میباشد کمک های لازم نموده است البته همکاران محترمی که در زمینه کشاورزی تخصص و اطلاعاتشان بیش از بنده میباشد درک خواهند فرمود چه کمک بزرگی در این قسمت انجام یافته است تعداد ۳۳ واحد جدید بانک بصورت شعب و نمایندگی در شهرستانهای دوز و نزدیک بوجود آمده علاوه هفتاد اکیب سیار برای پرداخت های آنسی و فوری به دهات سراسر مملکت اعزام شده تا هر جا تشخیص دهند احتیاج به کمک است اقدام بموقع معمول دارند و بهترین کمکی که این اکیب ها در زمستان سال جاری به کشاورزان محصور در برف انجام دادند واقعاً قابل تقدیر است زیرا با توجه به وضع جوی و سرمای شدید و نزول برفهای سنگین و انسداد غالب راهها اگر کمک بموقع این عده مأمورین جوان و با ایمان بانک توأم با کمک دستگاههای دیگر نبود شاید ضایعات فراوانی در روستاها بوجود میآمد ناگفته نباید گذاشت که این گونه کومک های ارزنده و اقدامات مؤثر بهیچوجه با سرمایه موجود کم بانک هم آهنگی ندارد که چه صورت ظاهر سرمایه بانک اسماً یک هزار میلیون تومان است ولی تا آنجا که اطلاع دارم تا کنون دولت بیش از ۵۵۰ میلیون تومان آنرا نپرداخته است و فقط دسوزی و پشت کار و صمیمیت مأموران و مسؤلان این دستگاه است که بیش از حد انتظار در انجام مسؤلیت خود توفیق حاصل کرده اند همچنین در موقع طرح برنامه دولت نسبت های ناروائی در مورد اندازه کنندگان شرکت های تعاونی بیان گردید که بعقیده بنده نهایت بی لطفی و بی عنایتی نسبت باین طبقه معمول شده است زیرا آنچه مسلم است اکثریت اعضاء هیأت مدیره شرکت های تعاونی مردمانی شریف و امین و درستکار و طرف اعتماد روستائیان هستند که قانوناً به اکثریت آراء از طرف صاحبان سهام انتخاب میشوند. نمونه اینگونه مردمان شریف چند نفر از همکاران محترم فعلی ماهستند که مورد اعتماد و علاقه کامل کشاورزان و اهالی منطقه خود بوده و اینک بنام نماینده افتخار خدمتگزارای مردم را در این مکان مقدس دارند من نمیتوانم قبول کنم که فرمایشات همکاران محترم غیر مستند میباشد ولی نمیتوانم منکر این موضوع هم باشم که ممکن است فرضاً در یکی از استانها احیاناً شرکتی بعلت عدم آشنائی

مشولان در اائل کار دچار خط و خطائی شده باشند که البته تصدیق خواهند فرمود در انجام هر کاری استثنائی هم وجود دارد. بنا بر این برای بازگو کردن يك مطلب استثنائی يك نقطه ضعف یا خدای نخواستہ يك كار خلاف در يك مورد بخصوص قاعدتاً نباید همه را بيك چوب راند این عملیات استثنائی را بحساب کلی گذاشت دیشتر در مصاحبه مطبوعاتی استاندار آذربایجان شرقی میخواندم که شرکتهای تعاونی پیشاهنگ مراغه خدمات ارزنده ای طرف دوسال گذشته در جهت تأمین احتیاجات کشاورزان عضو خود معمول داشته است و حتی غیر از کومکهای نقدی و جنسی اقدام بوارد کردن دویست و پنجاه دستگاه تراکتور برای اتحادیه تعاونی مراغه نموده است. این شرکت هادرسال جاری در حدود چهار صد بیست میلیون ریال وام تقرب یکصد و چهل هزار نفر کشاورزان که در املاک تقسیم شده قبلاً کومکى دریافت نکرده اند وام پرداخت نموده و تاجائی که اطلاع دارم سال آینده غیر از کومکهای نقدی در حدود شش میلیون کیلو بذر اصلاح شده، ناه، آب، بازو، دهان، تن کودشیمائی طبق برنامه تصویب شده کشاوران عضو شرکتها توزیع خواهد نمود که توفیق در این امر کاملاً تأثیر بسزائی در بالابردن سطح زندگی روستیها خواهد داشت و مسلماً باید این قبیل دستگاهها مورد حمایت نمایندگان ملت قرار بگیرد با توجه بعراض ناقص امیدوارم همکاران بزرگوار بامن موافق باشند که برای تعمیم کومکهای دستگاه بانک کشاورزی و سازمان تعاون بدققان آزاده، و خرده مالکان سراسر مملکت از دولت بخواهیم تا نسبت به ازدیاد کافی و وافی سرمایه این دستگاه مفید تصمیم لازم و بموقع اتخاذ فرمایند زیرا آنچه محقق است توسعه سطح کشاورزی و رونق اقتصاد کشاورزی کشور در آینده با ازدیاد سرمایه بانک کشاورزی ایران از هر جهت تأمین خواهد شد.

(احسنت - احسنت)

رئیس - آقای سعیدوزیری

سعیدوزیری - خیلی متشکرم از جناب آقای مبارکی

که از وقت خودشان صرفه جوئی فرمودند و لطفاً اعلام فرمودند که زیادی از وقت خودشان را به بنده مرحمت کردند اخیلی متشکرم بنده میخواستم درباره يك موضوع خیلی مهم که

امروز روزی است چند کلمه بعنوان یادآوری عرض کنم و آن روز تاریخی ملی شدن صنایع نفت است در ایران (احسنت) در خور مقام و شأن مجلس کاملاً ملی دوره ۲۱ هست که از این پیروزی بسیار مهم و بزرگ و واقعی ملت ایران در اینجا تجلیل بکنند (صحیح است) گویا چهاردهمین سال تصویب قانون ملی شدن صنایع نفت است. ملی شدن صنایع نفت در ایران يك نمونه بارزی بود از هوشیاری و بیداری و زنده بودن ملت ایران و توجه ملت ایران باینکه همیشه منافع و مصالح خود را سعی میکند در قالب واقعیتها و استقلال واقعی سیاسی و اقتصادی تأمین کند نه در حدود جنجالها و عوام فریبیها و حرفهای متضاد همچنانکه در جریان مبارزه ملی شدن صنعت نفت در ایران دیدیم که چه متناظر و بلند گوها و مجریان و طرفداران چه سیاستهایی نغمه های مخالف سر دادند خصوصاً آنهایکه خودشان را از پیشتان آزادی و مبارزه با ارتجاع قلمداد میکردند چه شعارهای متضاد و چه شعارهای ضد ملی و چه شعارهای دور از واقع بینی و واقعیت دادند و تمام آنها باقیافه های تند و چپ نمائی بیشتر ولی دور از واقعیت و واقع بینی فقط برای سنگ انداختن در راه تمایلات واقع بینانه و وطنپرستانه ملت ایران بود همچنانکه دیدیم در طوفان بر خور در مطامع و اغراض تنها کس و تنها شخصی که صادقانه و صمیمانه از اراده ملت ایران پشتیبانی کرد و خودش را در رأس و در اختیار این نهضت بزرگ ملت ایران قرار داد شخص شاه بود (صحیح است) من چون امر و ز صبح باین فکر افتادم که این عراض را در مجلس بکنم وقت این نبود که جمله ها و عبارات هازا مرور کنم ولی با مرور زمان در عرض ۱۴ سال آنچه بخاطر مانده است با مختصر اختلاف عرض میکنم بنظم میآید که در همان روزها اعلیحضرت فرمودند و اعلام کردند که اگر بی يك سرباز بیگانه آن موقع که بیگانه های مختلف با لباسهای مختلف و با شعارهای مختلف ملت ایران را تهدید میکردند ایشان گفتند که اگر پای يك سرباز بیگانه به ایران برسد من در رأس ارتش ایران خواهم رفت و خواهم جنگید (صحیح است) و دیدیم که واقعاً ایشان با چه صداقت و با چه صمیمیت بدون کمترین تزلزل و تدبیب که متأسفانه ما در اغلب مدعیان آزادخواهی تزلزل و تدبیب را دیدیم که فقط روی جاه طلبی را که بعنوان وزیر روبروی مانسته اند با احترام و تجلیل

ها و عوام فریبیها و از پیش بردن شخصیت خودشان و برای خاطر اینکه شخصیت فردی خودشان را به رخ ملت بکشند و واقعاً مبارزات ملت ایران را مواجبه باشکست و مشکلاتی میگردند ولی ایشان تنها شخصی بودند که صرف نظر از شخصیت خودشان فقط خود را در اختیار مصالح و منافع واقعی ملت ایران گذاشتند (صحیح است) و باز ما دیدیم که در آن روزها بعضی بلند شدن ندای ملت، ایشان به صلاهی ملت ایران جواب دادند و تنها گروهی و مشکلی که از يك پارچه کی ملت ایران در کمال يك پارچه کی دفاع و حمایت کرد ارتش شاهنشاهی ما بود (صحیح است) در اینجا بنده اجازه میخواهم از طرف نمایندگان محترم يك بار دیگر از لیاقت و تدبیر و صمیمیت و صداقت شاه مملکت نسبت به خواسته های ملت ایران سپاسگزاری و تشکر بکنم (آفرین - احسنت) همچنین روبروی من نمایندگان محترم کارگران نشسته اند من با کمال افتخار و سربلندی بنام ملت ایران بنام مجلس ایران اعلام میکنم همانطوریکه تمام افراد ملت ایران برای حفظ و نگهداری منافع مملکت خودشان یکپارچگی نشان دادند کارگران شریف مباحث مهندسان و کارشناسان و متخصصان و روشنفکران ما در کمال صداقت و در کمال صمیمیت و در کمال وطنپرستی فقط بخاطر منافع ایران تمام فعالیت و استعداد خود را بکار بردند و نشان دادند به دنیا که ملت ایران زنده است و هر موقعی که برای حفظ استقلال و حقوق واقع بینانه خود قیام کند این توانائی را دارد که این کار را انجام دهد (صحیح است) من بعنوان يك نماینده ایران اجازه بفرمائید عرض کنم بعنوان یکی از چکیده های این مبارزات چند ساله اخیر ایران اعلام کنم که در مقابل این یکپارچگی واقعی کارگران، مهندسان، کارشناسان، روشنفکران و تمام عناصر وطنپرست ملت ایران که يك پارچه در پشت سر پادشاه خودشان اراده ملت را با تدبیر پادشاه خودشان بکوسی نشانند سر تعظیم فرود بیاورم (احسنت) مسئله مدیریت در کار شرکت ملی نفت و اداره کردن صنایع نفت بسیار نقش اساسی و مهمی را داشت و من باینکه نه عادت دارم و نه تمیل دارم از افراد اسم ببرم ولی حالا که خوشبختانه یکی از مدیران لایق آن دستگاه را که بعنوان وزیر روبروی مانسته اند با احترام و تجلیل

از ایشان اسم ببرم (بکنتر از نمایندگان - کی را فرمودید؟) آقای هویدا و دیگر از یکی دیگر اسم ببرم که با ایشان شاید هم خیلی برخورد های خوبی نداشته ام ولی منصفانه و صادقانه باید گفت که یکی از نمونه های مدیریت و حسن اداره ایست که در رأس این دستگاه به امر اعلیحضرت قرار گرفته است و این آقای دکتر اقبال است (صحیح است) دکتر اقبال در این مملکت خیلی زحمت کشیده اند و عرض کردم این یادآوری که من از آقای دکتر اقبال میکنم شاید در نظر اشخاصی که بنده را میشناسند يك کمی تعجب آور باشد ولی حق را باید گفت (صحیح است) خصوصاً در روز دیدم چند ورق کاغذی بعنوان تبریک بنام شرکت نفت با امضای آقای دکتر اقبال گویا برای همه آقایان فرستاده اند خطاب به همکاران و هم میهنان عزیزش فرستاده با چه خط زیبا و عبارتهای خوب بنده برای اولین بار دیدم که با واقع بینی يك نشریه ای يك اعلامیه ای منتشر شده که در آن يك مطلب هست مطلبی که به دردمطلع شدن مردم میخورد يك مشت ارقام و اعداد از بدو اجرای قانون ملی شدن صنایع نفت در اینجا گنجانیده شده که بسیار بسیار مهم بود بسیار با اهمیت بود برای شخص بنده بسیار آموزنده بود و من امیدوارم ایشان بتوانند با همین حسن نیتی که از این نامه شان پیدا است ملت را همیشه در جریان کاری بگذارند که صرفاً مربوط به پوست و اینترا با احترام نام ببرم (احسنت)

۳ - شورای گزارش کمیسیون بودجه راجع باصلاح ماده ۶۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی

رئیس - وارد دستور میشویم شورای لایحه مربوط به اصلاح ماده ۶۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی مطرح است و قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت گردید)

گزارش شورای اول از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون بودجه در جلسه ۲۸ بهمن ماه ۱۳۴۲ با حضور تیمسار سپهبد صنیعی کفیل وزارت جنگ لایحه شماره ۱۱۰۷۱/۲۷۴۲۴ - ۱۳۴۲/۱۰/۲۱ دولت راجع به اصلاح ماده ۶۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی که بشماره ۴۰۰ چاپ شده مورد رسیدگی قرار داده و بشرح زیر تصویب نمود: اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم مینمایند:

ماده واحده - تبصره زیر به ماده ۶۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی اضافه میگردد.

تبصره - مقررات مذکور در این ماده شامل کادر پرنده نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور (اعم از خلبانی و فنی) و چتر بازان نیز خواهد بود.

مخبر کمیسیون بودجه - مهندس عبدالله والا گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی کمیسیون نظام در جلسه چهارم اسفند ماه ۱۳۴۲ با حضور تیمسار سر لشکر شکیبی معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۱۱۰۷۱/۲۷۴۲۴ - ۱۳۴۲/۱۰/۲۱ دولت راجع به اصلاح ماده ۶۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی گزارش کمیسیون بودجه در بنمورد را مطرح و عیناً تأیید نمود. اینک گزارش آن را تقدیم مجلس شورای ملی مینماید.

مخبر کمیسیون نظام سرتیپ حکیمیان

رئیس - آقای سرتیپ حکیمیان توضیحی دارید بفرمائید

سرتیپ حکیمیان (مخبر کمیسیون نظام) - عرض کنیم این ماده يك تصحيح كوچكى درش شده و بنده يك توضیح مختصری عرض میکنم خدمت خانمها و آقایان که اگر تصویب فرمودند بعد از این باین طریق اجرا میشود البته نظر خانمها و آقایان هست که ارتش دارای سدرشته است که عبارت است از نیروی زمینی و دریائی و هوائی در نیروی هوائی برای کادر پرنده و کادری که در نیروی هوائی امور فنی را انجام میداده يك فوق العاده پرواز برای مفراد پرنده قابل شده اند بعداً چه نیروی زمینی چه نیروی دریائی و همچنین ژاندارمری يك واحد پرنده كوچك یعنی يك نیروی هوائی خیلی كوچك بفرای انجام حوائج خودشان تشكيل دادند در ماده ۶۶ فقط نوشته شده بود فوق العاده بافرا د نیروی هوائی تعلق میگیرد و هیچ اسمی از زمینی و دریائی با قسمت پرنده ژاندارمری اسم نبرده بودند از این نقطه نظر این ماده را تصحيح کردند برای اینکه واحدهای پرنده نیروی دریائی و زمینی و کادر ژاندارمری هم بتواند از این فوق العاده استفاده بکنند بعداً در کمیسیون بودجه برای اینکه به ماده ۶۶ قوانین نیروهای مسلح شاهنشاهی دست برده نشود تنها يك تبصره ای اضافه کردند که این فوق العاده شامل آن افراد و افسرانی که در نیروی

زمینی و دریائی و ژاندارمری هم پرواز انجام میدهند بشود و شامل آنها هم باشد تصور میکنم باین توضیح مختصر مطلب برای خانمها و آقایان روشن شده باشد (فیلیکس آقایان فنی را هم توضیح بفرمائید) اما فنی، ملاحظه بفرمائید در موقع پرواز همیشه افراد و افسراد فنی که آمادگی موتورها و با موقع فرود آمدن آمادگی مجدد آنها را بهمه دارند همیشه در حین پرواز همراه خلبانها هستند. این افسران و افراد هم این فوق العاده شامل حالشان هست منتهی به نسبت کمتر.

رئیس - در کلیات لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بفرمود در شور واحد رای میگیریم خانمها و آقایان که موافقت خواهش میکنم قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - تبصره زیر به ماده ۶۶ قانون استخدام نیروهای مسلح شاهنشاهی اضافه میگردد.

تبصره - مقررات مذکور در این ماده شامل کادر پرنده نیروهای مسلح شاهنشاهی و ژاندارمری کل کشور (اعم از خلبانی و فنی) و چتر بازان نیز خواهد بود.

رئیس - نسبت به ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده برای شور دوم بکمیسیون مربوط فرستاده میشود.

۴- شور اول گزارش کمیسیون نظام راجع با اجرای قانون روش جدید سربازگیری

رئیس - گزارش شور اول اجرای قانون روش جدید سربازگیری مطرح است، قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه چهارم اسفند ماه ۱۳۴۲ با حضور تیمسار سر لشکر شکیبی معاون وزارت جنگ لایحه شماره ۱۶۱۸ - ۱۳۴۲/۱۱/۳ ارسالی از مجلس سنا راجع به اجرای قانون روش جدید سربازگیری را مورد رسیدگی قرار داده و بشرح زیر تصویب نمود. اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی مینماید:

ماده واحده - اجرای قانون روش جدید سربازگیری مصوب شانزدهم فروردین ماه یکهزار و سیصد و سی و پنج که

بموجب آن امور نظام وظیفه از تاریخ فروردین ماه یکهزار و سیصد و چهل و یک بعهد وزارت کشور محول گردیده و باید بموقع اجراء گذارده شود بواسطه عدم اعتبار و آماده نبودن وزارت کشور برای اجرای آن از تاریخ فروردین ماه ۱۳۴۲ اجراء قانون مذکور تا اول سال یکهزار و سیصد و چهل و دو بعهد وزارت جنگ محول میگردد.

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذر ماه ۱۳۴۲ تقدیم شده تصویب میشود.

مخبر کمیسیون نظام - سرتیپ حکیمیان

یکی از نمایندگان - شماره چاپ گزارش چند است.

دکتر الموتی - شماره چاپ این گزارش ۵۷۸ است.

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ آقای فولادوند.

فولادوند - با اجازه نمایندگان محترم چون موضوع مربوط نظام وظیفه است باز بنده صلاح میدانم بکمقداری ذکر مصیبتی خدمت تیمسار سپهبد صنعی بکنم و خیلی مختصر عرض میکنم قانون مبارک است ولی سوء استفاده ثابت است، یکعده کمی، يك عده بی مقدار آبروی یکعده مردم خدمتگزار و وظیفه شناس وطن پرست را با اعمال شنیعشان ملگوك میکنند. این است که استدعا دارم تیمسار توجه داشته باشند که در این زمینه يك تصفیه عمومی دستور بفرمائید این ماده هم مبارک است.

وزیر جنگ - فعلاً سربازگیری در اختیار وزارت کشور است.

رئیس - آقای حکیمیان.

مخبر کمیسیون نظام - بنده اینجا مجبورم اول يك توضیحی راجع به ماده عرض کنم و بعد باین قسمی که جناب آقای فولادوند فرمودند اشاره کنم تا درست برای خانمها و آقایان روشن شود که اصولاً نظام وظیفه واخذ افراد برای نظام وظیفه بعهد وزارت کشور و گذار شده است، این ماده که حالا برای خانمها و آقایان آمده در سال ۳۵ این موضوع تصویب شده که امور نظام وظیفه بوزارت کشور و گذار شود. بعد چون وزارت کشور آمادگی نداشته تا یکسال گفته اند ارتش خودش عمل اخذ سربازگیری را انجام بدهد مجدداً باز این

یکسال را ششماه دیگر هم تمدید کرده اند حالا باین ماده این دومن مرحله تمدید را میخواهند بجانها و آقایان تصویب کنند. بعداً چون وزارت کشور آماده انجام این عمل شده و مقرر بابت عمل سربازگیری بوزارت کشور منتقل شده اداره نظام وظیفه جزء ادارات وزارت کشور است فعلاً هم افسران ارتش که آنجا کار میکنند مأمور خدمت در وزارت کشور هستند. بنابراین این ماده از آن نقطه نظر که دو مرتبه مهلت داده شده بوزارت کشور که آماده شود برای قبول این مسئولیت، آورده شده بدمجلس و درخواست تصویب آن شده اما اینکه جناب آقای فولادوند فرمودند بعضی از کارها میشود که بنده هیچ اطلاع ندارم از موضوع، اگر متأسفانه در نظام وظیفه انجام میگردد باید بوسیله وزارت کشور باین موضوع رسیدگی شود. اشخاصی که بنحوی از انحاء، چه سوء استفاده باشد، چه زور باشد، هر عملی که انجام میدهند باید بوزارت کشور مراجعه بفرمائید تا وزارت کشور برای رفع این نواقص اقدام کنند. فعلاً مدتی است نظام وظیفه از عهده وزارت جنگ خارج شده و بعهد وزارت کشور گذاشته شده است.

رئیس - نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) بفرمود در شور ماده رأی میگیریم خانمها و آقایان که موافقت خواهش میکنم قیام بفرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده واحده مطرح است و قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - اجرای قانون روش جدید سربازگیری مصوب شانزدهم فروردین یکهزار و سیصد و سی و پنج که بموجب آن امور نظام وظیفه از تاریخ فروردین ماه یکهزار و سیصد و چهل و یک بعهد وزارت کشور محول گردیده و باید بموقع اجراء گذارده شود بواسطه عدم اعتبار و آماده نبودن وزارت کشور برای اجرای آن از تاریخ فروردین ماه ۱۳۴۲ اجراء قانون مذکور تا اول سال یکهزار و سیصد و چهل و دو بعهد وزارت جنگ محول میگردد.

ماده واحده فوق که لایحه آن طبق ماده واحده مصوب ۲۰ آذر ماه ۱۳۴۲ تقدیم شده تصویب میشود.

مخبر کمیسیون نظام - سرتیپ حکیمیان

رئیس - نسبت به ماده واحده نظری نیست. پیشنهادی از آقای مهندس صائبی رسیده که قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

دکتر کلالی - دکتر سام - مهندس جلالی نوری -
 مهندس ~~...~~ شایع امین - دکتر مصباح زاده -
 دکتر ~~...~~ مهندس والا - بوشهری - دکتر مهندس بهبودی -
 دکتر امامی خوئی - دکتر همین - دکتر ضیائی - رضوی -
 خانم ابتهاج سمعی - خانم دکتر دولتشاهی - خانم
 دکتر پارمائی - خانم جهانبانی - خانم تربیت - قراچورلو -
 امیر احمدی - صائبی - باغمیشه - حفشناس - صائب سیفی -
 دکتر پورهایمی - دکتر اسفندیاری - خانم نفیسی -
 دکتر بقائی بزدی - پاینده - دکتر قراچورلو - بختیار
 بختیاری ها - ظفر - دکتر اعتمادی - آقايان - فیصلی -
 مهندس عطائی - مجید موسوی - دکتر سعید - دکتر
 رهنوردی - مهندس معینی - کنگر لو - دکتر
 وحیدنیا - نیری - ریگی - دکتر کیان - مهندس ارفع -
 پروین - شاخوئی - البرزی - محدث زاده - لفظوی - محسنی -
 پاکذات - غلام نیاکان - هیراد - دکتر صاحب قلم - ویلیام
 ابراهیمی - ذبیحی سلطان احمدی - زرگرزاده - آقايان
 ارسنجانى - ساکینیان - طهماسبی - امام مردوخ - مافی
 مهندس برومند - مهندس صائبی - روحانی - دکتر حاتم
 توسلی - دکتر فر بود - پزشکی - دکتر موثقی - دکتر عدل
 طباطبائی - دکتر رضوانی - دکتر معتمدوزیری - دکتر
 رشتی - شیخ الاسلامی - میرهادی - اقبالی - سرتیپ پور -
 امینی خراجی - حسینی - حاذقی - پرویزی - ملکزاده
 آملی - میرافضل - بالاخانلو - بدر صالحیان - جهانشاهی -
 حبیبی - قلعه جوئی - علی مرادی - حکمت بزدی - اولیاء -
 متولی بائی - مهندس کیا - رهبر - کلاتر هر مزی -
 طالب نادووندکی - مهندس انصاری - دکتر زعفرانلو -
 دکتر مدنی مهندس بهبودی - دکتر مهدی زاده - مهندس عدلی -
 مهندس مجتهدی - مهندس آصفی - مهندس آراشته - مهندس
 صدقیانی - مهندس مالک - مهندس معینی - زنده -
 دکتر یگانگی - حکیمیان - فخر طباطبائی
 دبیم - نکورآد - همایونی - دکتر سعید حکمت - رامبد -
 کورس - کشفی - دکتر غنی - فولادوند - نصیری - آموزگار -
 پورادبی - نوربخش - بهادزی - قاسم مرادی - جهانگیری -
 تبریزی - فنیسی - تهرانی - اهری - زهتات فرد -
 دکتر حکیم نوشتری - صدری کیوان - دکتر رمهانی -

اینجناب پیشنهاد میکنند که در صورت لزوم اصلاح
 اجرای قانون دوش جدید سر باز گیری بشرح زیر اصلاح
 شود:

ماده واحده در اجرای قانون دوش جدید سر باز گیری
 مصوب شانزدهم فروردین ماه ۱۳۳۵ تا اول سال یکهزار
 و سیصد و چهار و دو هفتاد وزارت جنگ محول میگردد.
 ماده واحده فوق الی آخر . مهندس صائبی .

رئیس - لایحه و پیشنهاد رسیده برای شور دوم
 بکمسیون مربوط فرستاده میشود .

۵ - اخذ رأی نهائی و تصویب بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور

رئیس - قانون بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور که
 برای اظهار ملاحظات بمجلس سنا فرستاده شده بود از آنجا
 برگشتند . رأی نهائی آماده است نامه مجلس سنا
 قرائت میشود .

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
 لایحه قانونی بودجه سال ۱۳۴۳ کل کشور که طی
 مرقومه شماره ۸۵۰۲ مورخ ۲۷/۱۲/۲۷ ارسال شده است
 در جلسه فوق العاده عصر سه شنبه ۲۷ اسفند ماه ۱۳۴۲
 وصول آن اعلام و جناب آقای نخست وزیر فوریت آن را
 تقاضا نمودند و فوریت مزبور در همان جلسه بتصویب رسید
 و لایحه نامبرده در جلسه فوق العاده عصر چهارشنبه ۲۸
 اسفندماه ۱۳۴۲ مطرح گردید و پس از شور بتصویب مجلس
 سنا رسید .

اینک لایحه مزبور جهت استحضار جنابعالی واخذ
 رأی نهائی به تصمیمه ایفاد میشود
 رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی
 رئیس - باین لایحه با ورقه رأی میگیریم .
 خواهشمندم اسامی خانها و آقایان بترتیبی که خوانده
 میشود برای رأی دادن تشریف بیاورند .

(اسامی نمایندگان بترتیب زیر بوسیله منشی اعلام
 و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

مهندس ریاحی - کسرائی - مهندس کمانگر - سعیدوزیری -
 احتشامی - مهندس جلالی - دکتر عدل - مهندس اسدی سمیع -
 مهندس زرآور - مهندس زنجانی - دکتر نجیمی - ثامن -
 مهندس اخوان - زند - مهندس پروشانی - ادیب سمعی -
 دکتر سامی راد - یغمائی - دکتر اسدی - سلیمانی کاشانی -
 ناروئی - مهرزاد - عبدالحسین طباطبائی - رجائی - ایلخان -
 کمالوند - صفی پور - دکتر صالحی - موسوی کبیری -
 شکبیا - جاوید - مهندس ریاضی - دکتر المونی - دکتر
 مهذب - صادق احمدی - حسین معتمدی - مرتضوی -
 دکتر خطیبی - موسوی ماکوئی - دکتر جعفری - روستا -
 اوزار - مصطفوی نائینی .
 (آراء مأخوذه شماره شد و بشرح زیر اعلام گردید)
 ورقه موافق ۱۵۹ رأی .
 ورقه سفید علامت امتناع ۱ رأی .
 رئیس - لایحه بودجه ۱۳۴۳ کل کشور با ۱۵۹ رأی
 موافق و یک رأی ممتنع تصویب شد . بدولت ابلاغ میشود
 (مبارک است)

اسامی موافقین : دکتر غلامرضا عدل - کریم اهری -
 دکتر حکیم نوشتری - موسوی ماکوئی - کورس - دکتر
 صاحب قلم - فضل الله پروین - ثامن - مهندس ارفع -
 مهندس مالک - دکتر رشتی - طالب زاده رودسری - محدث
 زاده - رامبد - بهادری - ارسنجانى - دکتر قراچورلو -
 سعیدوزیری - ابوالفتح جهانشاهی - نوربخش - اولیاء -
 پورادبی - بدر صالحیان - روستا - فولادوند - مصطفوی
 نائینی - مهندس صدقیانی - بانو هاجر تربیت - مهندس
 عدلی - مهندس معینی زند - مهندس آراشته - دکتر
 نجیمی - پزشکی - دکتر کیان - مهندس زنجانی -
 ریگی - مهندس مجتهدی - مهندس آصفی - دکتر مهدی
 زاده - دکتر فر بود - خواجه نوری - دکتر عدل طباطبائی -
 دکتر فرخ رو پارسای - بانوشوکت ملک جهانبانی -
 مبارکی - پزند - دکتر حاتم احتشامی - مهندس جلالی - مهندس
 صائبی - مهندس پرویز بهبودی - دکتر سام - کنگر لو - مهندس
 اسدی سمیع - مهندس کمانگر - دکتر رهنوردی - دکتر
 بزردان پناه - رضوی - دکتر ضیائی - دکتر همین - دکتر
 زعفرانلو - مهندس معینی - دکتر کلالی - مهندس علیرضا
 ریاحی - مافی - کسرائی - مهندس عطائی - مهندس برومند -
 موسوی - دکتر امامی خوئی - دکتر خطیبی - دکتر مهذب -

یعقوب تهرانی - صادق احمدی - حکمت بزدی - دکتر
 المونی - توسلی - دکتر اسدی - دکتر سامی راد - ناروئی -
 سلیمانی کاشانی - زرگرزاده حاجی باغلو - ملکشاه ظفر -
 شکبیا - بانو نیره ابتهاج سمعی - دکتر اعتمادی - بختیار
 بختیار بها - دکتر سعید حکمت - ایلخان - ختائی قلعه جوئی -
 شاخوئی - دکتر رضوانی - شیخ الاسلامی - حیدر صائبی -
 سرتیپ حکیمیان - امام مردوخ - فخر طباطبائی - موقر - اقبالی -
 البرزی - محمد باقر بوشهری - حق شناس - معتمدی - باغمیشه -
 سز لشکر نکورآد - لفظوی - مرتضوی - امینی خراجی -
 نیری - ذبیحی سلطان احمدی - پاینده - ضابطی طرفی -
 صدری کیوان - یغمائی کیهان - ویلهلم ویلیام ابراهیمی -
 میرافضل - یاکان - هیراد - کشفی - حسینی - صائب
 سرتیپ پور - پاکذات - دکتر اسفندیاری - دکتر امین
 غنی - دکتر مدنی - سیفی - دکتر بقائی بزدی - قاسم
 مرادی - اوزار - علی مرادی - میرهادی - قراچورلو -
 مجد - نادر ادیب سمعی - مهندس زرآور - تقی زند -
 اکبر امیر احمدی - دکتر معتمدوزیری - ملک زاده آملی -
 علی مرادی - مهندس کیا - تبریزی - متولی بائی - دکتر
 پورهایمی - مهندس والا - دکتر جعفری - حاذقی - فیلیکس
 آقايان - فیصلی - طهماسبی - دکتر صالحی - کلاتر هر مزی -
 دکتر شایع امین - دکتر رضانی - کمالوند - دکتر مهندس
 ناصر بهبودی - جهانگیری - شفیعی پور کرمانی - مهندس
 ریاضی
 ورقه سفید بی اسم علامت امتناع - یک ورقه .
 رئیس - بنده لازم میدانم باطالع همکاریم برسانم
 چون امروز قاعده روز تعطیل مجلس شورای ملی بود
 عدلی از همکاریم که قبلا و سابقا با من سفر نشان فراموش کرده
 بودند قرار بود روز قبل حرکت کنند برای اینکه در این
 رأی شرکت کنند نرفتند و مسافرت خودشان را عقب
 انداختند و بنده وظیفه خود میدانم که از این آقایان تشکر
 کنم (احسنت) جناب آقای نخست وزیر بفرمایند .
 نخست وزیر (احسنتی منصور) - بنده اگر نسبت
 به رویه و محبت نمایندگان محترم مجلس شورای ملی در
 این چند روز شروع خدمتگزاری دولت اظهار تشکر
 و امتنان کنم شاید جایز نباشد چون دولتی که ازین خود
 شما برخاسته و با من شاهنشاه منصوب شده
 و مورد حمایت نمایندگان ملت است وظیفه دارد جداگانه

ممکن نسبت بخدمت بمردم کوشا باشد و نمایندگان محترم این توجهی را که میفرمایند مهمترین عامل دلگرمی دولت و مهمترین وسیله برای سیاستگزاری ملت است (صحیح است) در این دوازده روزی که از عمر این دولت میگذرد آنچه که مقدور بوده و آنچه که زمان و امکانات اجازه میداد برای تهیه مقدمات اجرای برنامه دولت که به تصویب مجلسین رسیده است کوشش شد. بنده وظیفه خود و اعضای دولت میدانم که هیچ دقیقه‌ئی را در خدمتگزاری بمردم فرو نگذارم (احسنت) و از نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بی نهایت سپاسگزارم که در این مدت کوتاه نشان دادند که معنی انقلاب شاه و ملت چیست آنچه بی نهایت است که شاه و ملت خواهان آن بوده و خوشختانه به ثبوت رسیده و بنده اطمینان دارم که در سال نو با روح نو و ایران نو ما کوشش خواهیم کرد همین رویه و همین سبکی که مورد پسند ملت است و موجب رضایت شاهنشاه است بحد کمال و با سرعت بیشتر و بهتر ادامه پیدا کند (انشاءالله) بنده از صمیم قلب بعنوان يك فرد ایرانی نه بعنوان رئیس دولت از شما سپاسگزارم سال جدید بشاهنشاه ایران و به خانواده سلطنت ایران به نمایندگان ملت و به دولت خدمتگزار ایرانی مبارک و میمون و پر از افتخار و جلال باشد (انشاءالله) بنده از جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی بی نهایت سپاسگزارم که بایک نیرو و بایک قدرت و بایک توانائی و بایک حسن نیت در اداره مجلس شورای ملی و به ثبوت رسانیدن نیات و توجهاتی که در اصل و فلسفه انقلاب هشتم بهمین است کوشش میفرمایند (صحیح است) بنده از نمایندگان مملکت انتظار دارم و آرزو میکنم که این آرزو برآورده شود که مادر خدمتگزاری بملت ایران همگنی و دسته جمعی رؤسید باشیم (انشاءالله) از کمیسیون محترم بودجه مجلس شورای ملی که در این مدت کوتاه رسیدگی به بودجه فرمودند بی نهایت سپاسگزارم در این مجلس همان طوریکه همیشه عرض شد ما اقلیت و اکثریت نمی شناسیم ما همه نمایندگان هستیم که در راه خدمتگزاری به شاه ایران کوشش و فعالیت خواهیم کرد (احسنت) و از فعالیت های همه گونه اظهار موافقت و تأیید بر نامه های مترقیانه اصلاحی در بیغ نمیکنیم (صحیح است) بنده آرزوی قلبی خودم و تبریکات صمیمانه بخود را خدمت نمایندگان مجلس شورای ملی

برای سال نواز طرف خود و از طرف سایر وزیران تقدیم میکنم در ایام عید بنده گرفتار کارهای مملکتی هستم ولی آرزو میکنم نمایندگان محترم که طبعاً بیشتر بحوزه انتخابیه خودشان برای رسیدگی کار مردم که آنهم کار است تشریف فرما میشوند با سعادت و سلامت و کامیابی قرین باشد بنده روز یکشنبه دوم فروردین در کاخ وزارت خارجه از دوستان و آشنایان پذیرائی میکنم اگر کسانی از دوستان در تهران باشند و این افتخار را به بنده بدهند موجب سرفرازی بنده خواهد شد (چند نفر از نمایندگان - چه ساعتی؟) از پنج تا هفت بعد از ظهر یکبار دیگر با اظهار امتنان از طرف هیئت دولت (بعضی از نمایندگان عیدی را فراموش نفرمائید) دادن عیدی از طرف یک نفر کار مشکلی است ولی گرفتن بنده از آقایان خیال میکنم آسان است (خنده نمایندگان) این محیط صمیمیت و صفا را ما باید آرزو میکنیم که برای همیشه برقرار باشد این نیتی بود در تشکیل این مجلس و این روح و این رویه و این لبهای خندانی که بنده امروز میبینم فقط احساس شروع بخدمتگزاری بمردم است (صحیح است) هنوز کاری انجام نشده ولی امیدوار هستیم که بی ریزی آن صحیح باشد و نتیجه مفید بدهد بنده در گروه روزنامه نگاران دیر روز عرض کردم که در ابتدای کار دولت دفاع از برنامه دولت در مجلس شورای ملی و سنا دفاع از بودجه و جوابگویی با احساسات مردم ضرورت داشت که سخنانی گفته شود و این عرایض بحیر قابل اجتناب بود و برای شناسائی از روحیه دولت و افکار مترقیانه مجلس شورای ملی ضرورت کامل داشت ولی امیدوار هستم در سال نو عمل ما بیشتر از حرف ما باشد (صحیح است)

رئیس - آقای فولادوند آقای زامبد و آقای حاذقی تقاضای صحبت کرده اند بنده میدانم می خواهند آقایان تشریف بیاورند پشت تریبون و بدولت تبریک بگویند (صحیح است) ولی چون شعبه است با اجازه خانم ها و آقایان اصالة از طرف خودم و وكالة از طرف خانم ها و آقایان تصویب لایحه بودجه را که با چنین اکثریتی در مجلس شورای ملی به تصویب رسید بشولت تبریک میگویم انشاءالله امیدوارم دولتی که در وضع حاضر از هر حیث وسایل کار برایش آماده است بتواند به بهترین وجهی از این موقعیت و از این حسن نیت همکاران

محترم در مجلس شورای ملی و مجلس سنا و ملت ایران استفاده میکنیم و برای بهبود وضع مردم قدمهای خیلی سریع و آتطوریکه واقعا لازم شأن يك چنین کابینه جوانی است اقدام کنند (انشاءالله)

۶- تعیین دستور و موقع جلسه بعد ختم جلسه.

رئیس - يك لایحه دیگر بلوایحی که در دستور داریم و امروز مطرح نخواهد شد اضافه میشود و در دستور جلسات بعد قرار میگیرد.

دکتر الهوتی - لایحه ای که در دستور مجلس قرار خواهد گرفت و اضافه شده است قرارداد وام از بانک کردیت انشانت آلمان است شماره چاپ ۶۵۷.

رئیس - بنا بر این امروز جلسه را ختم میکنم و جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز یکشنبه ۲۳ فروردین ماه خواهد بود. (احسنت)

(مجلس یک ساعت و چهل دقیقه قبل از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبداللہ ریاضی

